

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

10. listopada 2013.*

„Građanstvo Unije – Članci 20. UFEU-a i 21. UFEU-a – Direktiva 2004/38/EZ – Pravo boravišta državljanina treće zemlje koji je izravan srodnik u uzlaznoj liniji maloljetnog građana Unije – Građani Unije rođeni u državi članici različitoj od one koje su državljani i koji se nisu koristili svojim pravom slobodnog kretanja – Temeljna prava“

U predmetu C-86/12,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Cour administrative (Luksemburg), odlukom od 16. veljače 2012., koju je Sud zaprimio 20. veljače 2012., u postupku

Adzo Domenyo Alokpa,

Jarel Moudoulou,

Eja Moudoulou

protiv

Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: R. Silva de Lapuerta (izvjestiteljica), predsjednica vijeća, J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot i A. Arabadjiev, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Mengozzi,

tajnik: V. Tourrès, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 17. siječnja 2013.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za A. D. Alokpu i njene sinove Jarela i Eju Moudoulou, A. Fatholahzadeh i S. Freyermuth, odvjetnici,
- za luksemburšku vladu, P. Frantzen i M. C. Schiltz, u svojstvu agenata, uz asistenciju L. Maniewskog, odvjetnika,
- za belgijsku vladu, T. Materne i C. Pochet, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: francuski.

- za češku vladu, M. Smolek i J. Vlácil, u svojstvu agenata,
- za njemačku vladu, T. Henze i N. Graf Vitzthum te A. Wiedmann, u svojstvu agenata,
- za grčku vladu, T. Papadopoulou, u svojstvu agenta,
- za litavsku vladu, D. Kriauciūnas i V. Balčiūnaitė, u svojstvu agenata,
- za nizozemsku vladu, M. Bulterman i C. Wissels, u svojstvu agenata,
- za poljsku vladu, B. Majczyna i M. Szpunar, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, D. Maidani i C. Tufvesson, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 21. ožujka 2013.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje odredaba članaka 20. UFEU-a i 21. UFEU-a te Direktive 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, str. 77; ispravci u SL L 229, str. 35., i SL 2005, L 197, str. 34.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 42.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između A. D. Alokpe i njenih sinova Jarela i Eje Moudouloua te Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration (ministar rada, zapošljavanja i useljavanja, u daljnjem tekstu: ministar), zbog odluke kojom potonji odbija A. D. Alokpi pravo boravišta u Luksemburgu i nalaže joj da napusti državno područje te države članice.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktive 2003/86/EZ i 2003/109/EZ

- 3 Prema članku 1. Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL L 251, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 8., str. 70.) i članku 1. točki (a), Direktive Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem (SL 2004., L 16, str. 44) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 6., str. 41.), cilj tih direktiva je utvrđivanje uvjeta pod kojima se ostvaruje pravo na spajanje obitelji državljana trećih zemalja koji zakonito borave na teritoriju država članica, kao i uvjeta pod kojima država članica odobrava i ukida status osobe s dugotrajnim boravištem i njemu pripadajuća prava državljanima trećih zemalja koji zakonito borave na njezinu državnom području.

Direktiva 2004/38

4 Pod naslovom „Definicije”, članak 2. Direktive 2004/38 propisuje:

„Za potrebe ove Direktive:

1) „građanin Unije” znači svaka osoba s državljanstvom države članice;

2) „član obitelji” znači:

[...]

d) izravni srodnici u uzlaznoj liniji koji su uzdržavani, kao i oni bračnoga druga ili partnera u smislu točke (b) ovog članka;

3) „Država članica domaćin” znači država članica u koju se useljava građanin Unije ostvarujući svoje pravo slobodnog kretanja i boravišta.

5 Članak 3. Direktive 2004/38, naslovljen „Nositelji prava”, u stavku 1. određuje:

„Ova se Direktiva primjenjuje na sve građane Unije koji se useljavaju ili borave u državi članici različitoj od one koje su državljani i na članove njihovih obitelji koji ih prate ili im se pridružuju, kako je određeno člankom 2. točkom 2. ove Direktive.”

6 Članak 7. navedene Direktive, naslovljen „Pravo boravišta dulje od tri mjeseca”, glasi:

„1. Svi građani Unije imaju pravo boravišta na području druge države članice u razdoblju duljem od tri mjeseca ako:

(a) su radnici ili samozaposlene osobe u državi članici domaćinu; ili

(b) imaju dostatna sredstva za sebe i članove svoje obitelji da ne postanu teret sustavu socijalne pomoći države članice domaćina tijekom svog boravišta te su sveobuhvatno zdravstveno osigurani u državi članici domaćinu; ili,

c)

— su upisani u privatnu ili javnu ustanovu, ovlaštenu ili financiranu od države članice domaćina na temelju svog zakonodavstva ili upravne prakse, s glavnom svrhom školovanja, uključujući i strukovno osposobljavanje; te

— su sveobuhvatno zdravstveno osigurani u državi članici domaćinu i putem službene izjave ili na drugi jednakovrijedan način, relevantnim nacionalnim tijelima zajamče da imaju dostatna sredstva za sebe i članove svoje obitelji kako tijekom svojeg boravišta ne bi postali teret sustavu socijalne pomoći države članice domaćina; ili

d) su članovi obitelji u pratnji ili su se pridružili građaninu Unije koji ispunjava uvjete iz točke (a), (b) ili (c).

2. Pravo boravišta utvrđeno stavkom 1. primjenjuje se na članove obitelji koji nisu državljani države članice, a koji su u pratnji građanina Unije ili mu se pridružuju u državi članici domaćinu, pod uvjetom da taj građanin Unije ispunjava uvjete iz stavka 1. točke (a), (b) ili (c).

[...]”

Luksemburško pravo

7 Zakon od 29. kolovoza 2008. o slobodnom kretanju osoba i useljavanju (*Mémorial* A 2008, str. 2024, u daljnjem tekstu: Zakon o slobodi kretanja) čiji je cilj provedba Direktiva 2003/86 i 2004/38 u luksemburško zakonodavstvo.

8 Na temelju članka 6. toga Zakona:

„(1) Građanin Unije ima pravo boravišta na državnom području u razdoblju duljem od tri mjeseca ako ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

1. obavlja djelatnost kao radnik ili samozaposlena osoba;
2. ima dostatna sredstva za sebe i članove svoje obitelji predviđene člankom 12. kako ne bi postali teret sustavu socijalne pomoći i da su zdravstveno osigurani;
3. upisan je u privatnu ili javnu obrazovnu ustanovu, ovlaštenu od strane Velikog Vojvodstva Luksemburg sukladno zakonima i drugim propisima na snazi, s glavnom svrhom školovanja ili, u tom okviru, strukovnog osposobljavanja, pri čemu mora zajamčiti da ima dostatna sredstva za sebe i članove svoje obitelji kako ne bi postali teret sustavu socijalne pomoći te da su zdravstveno osigurani.

(2) Propis Velikog Vojvodstva određuje nužna sredstva iz točaka 2. i 3. prethodnog stavka 1., kao i načine kojima se dokazuje posjedovanje tih sredstava.

[...]”

9 Članak 12. navedenog Zakona određuje:

„(1) Članovima obitelji smatraju se:

[...]

d) izravni srodnici u uzlaznoj liniji koji su uzdržavanici građana Unije i izravni srodnici u uzlaznoj liniji koji su uzdržavanici bračnoga druga ili partnera u smislu točke (b).

(2) Ministar može dozvoliti i ostalim članovima obitelji koji nisu navedeni u stavku 1., bez obzira na državljanstvo, da borave na državnom području, ako udovoljavaju jednom od sljedećih uvjeta:

1. u državi iz koje dolaze bili su uzdržavanici ili članovi kućanstva građanina Unije, nositelja primarnog prava boravišta;
2. ozbiljni zdravstveni razlozi strogo nalažu da ih građanin Unije osobno njeguje.

Zahtjev za ulazak i boravište članova obitelji navedenih u prethodnoj alineji podliježe opsežnom razmatranju, pri čemu se u obzir uzimaju njihove osobne prilike.

[...]”

10 U skladu s člankom 103. istoga Zakona:

„Prije nego što donese odluku kojom državljaninu treće zemlje ne dozvoljava boravište, ukida ili ne obnavlja boravišnu dozvolu ili odluku o protjerivanju, ministar, među ostalim, uzima u obzir: dužinu boravka te osobe na luksemburškom državnom području, njegovu dob, zdravstveno stanje, obiteljske

prilike i imovno stanje, njegovu socijalnu i kulturnu integraciju u Luksemburg i intenzitet veza s državom podrijetla, osim ako njegova prisutnost ne predstavlja prijetnju javnom poretku i javnoj sigurnosti.

Ne može se donijeti odluka o protjerivanju, uz iznimku odluke utemeljene na ozbiljnim razlozima javne sigurnosti, u odnosu na maloljetnika koji nije u pratnji zakonskog zastupnika, osim ako je protjerivanje u njegovom interesu.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 11 Togoanska državljanka A. D. Alokpa podnijela je 21. studenog 2006. luksemburškim vlastima zahtjev za međunarodnu zaštitu u smislu Zakona od 5. svibnja 2006. o pravu na azil i komplementarnim oblicima zaštite (Mémorial A 2006, str. 1402.). Međutim, luksemburške vlasti odbile su njezin zahtjev, a njihovu odluku potvrdili su i luksemburški sudovi.
- 12 Nakon toga je A. D. Alokpa podnijela navedenim vlastima zahtjev da joj se odobri status tolerancije. Iako je prvotno taj zahtjev odbijen, nakon ponovnog razmatranja zahtjeva takav je status A. D. Alokpi odobren do 31. prosinca 2008., jer je 17. kolovoza 2008. rodila blizance u Luksemburgu, koji su zbog prijevremenog rođenja trebali njegu.
- 13 Gospodin Moudoulou, francuski državljanin, priznao je prilikom izdavanja rodni listova očinstvo sinova A. D. Alokpe. Oni imaju francusko državljanstvo pa su im 15. svibnja, odnosno 4. lipnja 2009. izdane francuska putovnica i zatim francuska osobna iskaznica.
- 14 U međuvremenu je A. D. Alokpa podnijela zahtjev da joj se produlji status tolerancije, koji su luksemburške vlasti bile odbile, s tim da su joj odobrile odgodu protjerivanja do 5. lipnja 2010., koja nakon toga nije produljena.
- 15 Dana 6. svibnja 2010. A. D. Alokpa je podnijela zahtjev za boravišnu dozvolu, sukladno zakonu o slobodi kretanja. U odgovoru na zahtjev ministra da dostavi dodatne informacije, A. D. Alokpa je izjavila da se ne može nastaniti sa svojom djecom na teritoriju Francuske, gdje je nastanjen njihov otac, zato što s njim ne održava nikakav odnos i zato što njena djeca trebaju liječnički nadzor u Luksemburgu zbog njihovog prijevremenog rođenja. Odlukom od 14. listopada 2010. ministar je odbio taj zahtjev.
- 16 Prema toj odluci, s jedne strane, pravo boravišta članova obitelji građanina Unije ograničeno je na izravne srodnike u uzlaznoj liniji koji su njegovi uzdržavanici, a A. D. Alokpa nije ispunjavala te uvjete. S druge strane, djeca A. D. Alokpe nisu ispunjavala ni uvjete predviđene člankom 6. stavkom 1. Zakona o slobodi kretanja. Osim toga, u navedenoj je odluci napomenuto da se liječnički nadzor djece može osigurati u Francuskoj i da A. D. Alokpa ne udovoljava ni uvjetima za dobivanje boravišne dozvole po drugim osnovama predviđenim navedenim Zakonom.
- 17 A. D. Alokpa je, u svoje ime i u ime svoje dvoje djece, podnijela tužbu pred tribunal administratif (upravnim sudom) (Luxembourg) protiv odluke ministra. Presudom od 21. rujna 2011. sud je odbio tužbu kao neosnovanu. Podneskom od 31. listopada 2011. A. D. Alokpa je podnijela žalbu protiv te presude pred sudom koji je uputio zahtjev.
- 18 Sud koji je uputio zahtjev naveo je da nije sporno da djeca A. D. Alokpe nikada nisu živjela u obiteljskoj zajednici sa svojim ocem, koji je samo prijavio njihovo rođenje i omogućio da im se dostave francuske identifikacijske isprave. Također, taj je sud utvrdio da su A. D. Alokpa i njena djeca, nakon produljenog boravka djece u rodilištu, zajedno živjeli u prihvatilištu i da navedena djeca zapravo nisu iskoristila svoje pravo slobodnog kretanja.

- 19 U tim okolnostima Cour administrative je odlučio prekinuti postupak i Sudu postaviti sljedeće prethodno pitanje:

„Trebaju li članak 20. UFEU-a, eventualno u vezi s člancima 20., 21., 24., 33. i 34. Povelje o temeljnim pravima [Europske unije], bilo da se svaki od nabrojanih članaka ili više njih uzima u obzir odvojeno ili zajedno s ostalim člancima, tumačiti na način da je istome protivno da država članica, s jedne strane, ne dozvoli državljaninu treće zemlje, koji sam uzdržava svoju maloljetnu djecu koja su građani Unije, boravište u državi članici u kojoj njegova djeca borave i gdje s njim žive od rođenja, a da nemaju državljanstvo te zemlje, i, s druge strane, odbije tom državljaninu treće zemlje izdati boravišnu dozvolu, a kasnije možda čak i dozvolu za rad?

Trebaju li se u okolnostima u kojima drugi izravni srodnik u uzlaznoj liniji navedene djece boravi u drugoj državi članici čiji je državljanin, a s kojim ta djeca nikada nisu živjela u obiteljskoj zajednici, navedene odluke smatrati odlukama kojima se navedenoj djeci uskraćuje mogućnost stvarnog uživanja bitnog sadržaja prava povezanih sa statusom građanina Unije u zemlji njihova boravka i u kojoj oni [žive] od svoga rođenja? “

O prethodnom pitanju

- 20 Najprije treba napomenuti da, iako je sud koji je uputio zahtjev ograničio svoja pitanja na tumačenje članka 20. UFEU-a, to nije prepreka da mu Sud da sve elemente za tumačenje prava Unije koji mogu biti korisni za donošenje odluke u predmetu pred tim sudom, bez obzira na to je li se on prilikom postavljanja navedenih pitanja na njih pozvao ili nije (vidjeti, u tom smislu, presudu od 5. svibnja 2011., *McCarthy*, C-434/09, *Zb.*, str. I-3375., točku 24. i navedenu sudsku praksu).
- 21 Shodno tome, pitanje koje je postavio sud koji je uputio zahtjev treba razumjeti tako da se u biti njime želi dobiti objašnjenje o tome trebaju li se, u konkretnom slučaju, članci 20. UFEU-a i 21. UFEU-a tumačiti na način da je istima protivno da država članica odbije državljaninu treće zemlje priznati pravo boravišta na svom državnom području u slučaju kada taj državljanin isključivo sam uzdržava maloljetnu djecu koja su građani Unije i koja s njim borave u toj državi članici od svog rođenja, a da nemaju njeno državljanstvo i nisu se koristili pravom slobodnog kretanja.
- 22 U tom smislu, treba istaknuti da eventualna prava koja uživaju državljani trećih zemalja na temelju odredaba prava Unije koje se odnose na građanstvo Unije nisu vlastita prava tih državljana, nego prava izvedena iz korištenja pravom slobodnog kretanja od strane građanina Unije. Konačnost i opravdanost tih izvedenih prava, posebno prava ulaska i boravišta članova obitelji građana Unije, temelji se na tvrdnji da je odbijanje njihovog priznanja takve prirode da može ometati slobodu kretanja navedenog građanina na način da ga odvraća od korištenja pravom ulaska i boravišta u državi članici domaćinu (vidjeti, u tom smislu, presudu od 8. svibnja 2013., *Ymeraga i Ymeraga-Tafarshiku*, C-87/12, točku 35. i navedenu sudsku praksu).
- 23 Također, treba naglasiti da postoje situacije kojima je svojstvena činjenica da, iako su uređene propisima koji *a priori* spadaju u nadležnost država članica, kao što su propisi o pravu ulaska i boravišta državljana trećih zemalja koji se nalaze izvan područja primjene odredaba sekundarnog zakonodavstva i koji, pod određenim uvjetima, predviđaju priznanje takvog prava, one bez obzira na to imaju stvarnu vezu sa slobodom kretanja građana Unije kojoj je protivno odbijanje priznanja navedenim državljanima prava ulaska i boravišta u državi članici gdje boravi taj građanin, s obzirom na to da bi to bilo u suprotnosti s tom slobodom (vidjeti presudu *Ymeraga i Ymeraga-Tafarshiku*, gore navedenu, točku 37.).
- 24 U ovom slučaju treba napomenuti, na prvom mjestu, da se A. D. Alokpa ne može smatrati osobom na koju se primjenjuje Direktiva 2004/38 u smislu njenog članka 3. stavka 1.

- 25 Naime, iz sudske prakse Suda proizlazi da svojstvo člana obitelji „koji je uzdržavanik” građanina Unije s pravom boravišta proizlazi iz situacije koju obilježava činjenica da osoba koja ima pravo boravišta osigurava materijalno potporu člana obitelji, tako da se u obrnutom slučaju, odnosno kada je osoba koja ima pravo boravišta uzdržavanik državljanina treće zemlje, državljanin treće zemlje ne može koristiti svojstvom srodnika u uzlaznoj liniji „koji je uzdržavanik” navedenog nositelja prava boravišta u smislu Direktive 2004/38 kako bi ostvario pravo boravišta u državi članici domaćinu (presuda od 8. studenog 2012., Iida, C-40/11, točka 55.).
- 26 U ovom slučaju su nositelji prava boravišta, odnosno dva sina A. D. Alokpe, zapravo njeni uzdržavanici, zbog čega se ona ne može smatrati srodnikom u uzlaznoj liniji koji je njihov uzdržavanik u smislu Direktive 2004/38.
- 27 Međutim, u okviru situacije koja je slična onoj u glavnom postupku, u kojoj je građanin Unije rođen u državi članici domaćinu i nije se koristio pravom slobodnog kretanja, Sud je utvrdio da se izraz „imaju” dostatna sredstva, koji se javljao u odredbi koja je analogna članku 7. stavku 1. točki (b) Direktive 2004/38, treba tumačiti na način da je dovoljno da građani Unije raspolažu tim sredstvima, a da ta odredba ne propisuje uvjete vezane za njihovo podrijetlo, tako da ona mogu potjecati, među ostalim, i od državljanina treće zemlje koji je roditelj maloljetnih građana u pitanju (vidjeti u tom smislu, u odnosu na instrumente prava Unije koji prethode ovoj direktivi, presudu od 19. listopada 2004., Zhu i Chen, C-200/02, *Zb.*, str. I-9925., točke 28. i 30.).
- 28 Slijedom toga, utvrđeno je da ako se roditelju, državljaninu države članice ili treće zemlje, koji ima stvarno skrbništvo nad maloljetnim građaninom Unije, ne bi dozvolilo da boravi s tim građaninom u državi članici domaćinu, da bi se time pravo boravišta građanina Unije lišilo svakog korisnog učinka s obzirom na to da uživanje prava boravišta od strane maloljetnog djeteta nužno podrazumijeva da to dijete ima i pravo biti praćeno od strane osobe koja o njemu stvarno skrbi i da, shodno tome, ta osoba može s njim boraviti u državi članici domaćinu za vrijeme toga boravka (vidjeti gore navedene presude Zhu i Chen, točku 4., kao i Iida, točku 69.).
- 29 Prema tome, time što članak 21. UFEU-a i Direktiva 2004/38 daju maloljetnom djetetu, državljaninu druge države članice koji ispunjava uvjete predviđene člankom 7. stavkom 1. točkom (b) navedene direktive, pravo boravišta, te iste odredbe omogućavaju roditelju koji ima stvarno skrbništvo nad tim državljaninom da s njime boravi u državi članici domaćinu (vidjeti, u tom smislu, gore navedenu presudu Zhu i Chen, točke 46. i 47.).
- 30 U ovom slučaju, sud koji je uputio zahtjev mora provjeriti ispunjavaju li djeca A. D. Alokpe uvjete predviđene člankom 7. stavkom 1. Direktive 2004/38, i imaju li stoga pravo boravišta u državi članici domaćinu na temelju članka 21. UFEU-a. Posebno, taj sud mora provjeriti raspolažu li navedena djeca, osobno ili putem svoje majke, dovoljnim sredstvima i jesu li sveobuhvatno zdravstveno osigurana u smislu članka 7. stavka 1. točke (b) Direktive 2004/38.
- 31 Ako uvjeti predviđeni člankom 7. stavkom 1. Direktive 2004/38 nisu ispunjeni, članak 21. UFEU-a treba tumačiti na način da istome nije protivno da se A. D. Alokpi odbije priznati pravo boravišta na luksemburškom državnom području.
- 32 Na drugom mjestu, u odnosu na članak 20. UFEU-a, Sud je utvrdio da postoje vrlo specifične situacije u kojima se iznimno, bez obzira na činjenicu što se sekundarno zakonodavstvo vezano za pravo boravišta državljanina trećih zemalja ne primjenjuje i što odnosni građanin Unije nije iskoristio svoju slobodu kretanja, pravo boravišta ne može odbiti državljaninu treće zemlje koji je član obitelji navedenog građanina Unije, a da se time ne dovede u pitanje koristan učinak njegovog građanstva Unije, ako bi posljedica tog odbijanja bila ta da bi taj građanin morao zapravo napustiti područje Unije u cijelosti, čime bi mu bila uskraćena mogućnost stvarnog uživanja bitnog sadržaja prava koja proizlaze iz statusa građanina Unije (vidjeti gore navedene presude Iida, točku 71., kao i Ymeraga i Ymeraga-Tafarshiku, točku 36.).

- 33 Slijedom toga, ako sud koji je uputio zahtjev utvrdi da odbijanje priznanja prava boravišta A. D. Alokpi na luksemburškom državnom području nije protivno članku 21. UFEU-a, taj sud mora još provjeriti postoji li ipak mogućnost da joj se to pravo iznimno prizna, kako se tim odbijanjem ne bi doveo u pitanje koristan učinak građanstva Unije njene djece, s obzirom na to da bi zbog toga ta djeca bila prisiljena napustiti područje Unije u cijelosti, čime bi im bila uskraćena mogućnost stvarnog uživanja bitnog sadržaja prava koja proizlaze iz tog statusa.
- 34 U tom smislu, kao što je naveo nezavisni odvjetnik u točkama 55. i 66. svoga mišljenja, A. D. Alokpa bi, kao majka Jarela i Eje Moudoulou i kao osoba koja je njihov stvarni i isključivi skrbnik od njihova rođenja, mogla biti nositelj izvedenog prava da ih prati i da s njima boravi na francuskom državnom području.
- 35 Iz toga u načelu proizlazi da odbijanje luksemburških vlasti da priznaju pravo boravišta A. D. Alokpi ne može imati za posljedicu da njena djeca budu prisiljena napustiti područje Unije u cijelosti. Međutim, sud koji je uputio zahtjev mora utvrditi je li tome stvarno tako, uzimajući u obzir sve činjenice glavnog postupka.
- 36 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje treba odgovoriti da u okolnostima poput onih u glavnom postupku članke 20. UFEU-a i 21. UFEU-a treba tumačiti na način da istima nije protivno da država članica odbije državljaninu treće zemlje priznati pravo boravišta na svom državnom području, u slučaju kada taj državljanin isključivo sam uzdržava maloljetnu djecu koja su građani Unije i koja s njim borave u toj državi članici od svog rođenja, a da nemaju njeno državljanstvo i nisu se koristili pravom slobodnog kretanja, pod uvjetom da ti građani Unije ne ispunjavaju uvjete predviđene Direktivom 2004/38 ili da im takvo odbijanje ne bi uskratilo mogućnost stvarnog uživanja bitnog sadržaja prava koja proizlaze iz statusa građanina Unije, što mora provjeriti sud koji je uputio zahtjev.

Troškovi

- 37 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

U okolnostima poput onih u glavnom postupku članke 20. UFEU-a i 21. UFEU-a treba tumačiti na način da istima nije protivno da država članica državljaninu treće zemlje odbije priznati pravo boravišta na svom državnom području, u slučaju kada taj državljanin isključivo sam uzdržava maloljetnu djecu koja su građani Unije i koja s njim borave u toj državi članici od svog rođenja, a da nemaju njeno državljanstvo i nisu se koristili pravom slobodnog kretanja, pod uvjetom da ti građani Unije ne ispunjavaju uvjete predviđene Direktivom 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ ili da im takvo odbijanje ne bi uskratilo mogućnost stvarnog uživanja bitnog sadržaja prava koja proizlaze iz statusa građanina Unije, što mora provjeriti sud koji je uputio zahtjev.

Potpisi